

fer derfor, som vilde udtræves, for at under-
tvinge det.

Jeg har nu talt, og saalænge Blodet rin-
der varmt i mit Hjerte, skal jeg saavel fra
dette som fra ethvert Sted tale mit Fædrelands
Sag (Hør!). Maa det alligevel falde, ja, saa
er det Himmelens Villie, og da tilgive Gud
dem, som forraadte det! (Hør!)

Grundtvig: Det er med en tung Fø-
lelse, jeg tager Ordet egentlig første Gang of-
fentligt i denne Sag. Det synes, som om
mit Fædreland, efter at det for al Verdens
Dine syntes frelst, dog, som jeg maa tilstaae,
er i den yderste Fare for at tilintetgøres som
et Skib i Havnen (Hør!). Jeg kan ikke lufte
mine Dine for, at Danmarks Skæbne, Dan-
marks Riges Fremtid hænger i et Haar, og
jeg tilstaaer, at havde jeg ikke Troen paa
Ham, der har lovet ogsaa at tage alle vore
Hovedhaar i sin Haand, vilde jeg neppe have
Mod til endnu at tale et Ord til et Mini-
sterium, der synes saa aldeles at have glemt,
at det er et ansvarligt Ministerium, at det er
ansvarligt for Danmarks Folk og for Dan-
marks Historie, og at dette Folk og denne
Historie maatte fornagte sig selv, hvis man
ikke skulde kalde det et Landsforræderi, efter
Seiren, efter en virkelig Besiddelse af Sønder-
Jylland, hvori Danehærens Kjæthed og Dan-
marks Lykke havde sat os, at opgive det af
nogen optænkelig Grund, opgive det, forinden
vi havde mødt en virkelig Overmagt, som i et
endnu ikke er lykkedes at udvirke det af Dan-
marks Haand — jeg siger, opgive det paa
Danmarks Vegne, forinden en saadan virkelig
Overmagt ogsaa havde havt Lykke til at knuse
det Børn, vi kunne sætte derfor. Det er jo
klart, hele Verden veed det, at fra 1848, fra
det Dieblit, da Preussen og det store Tyds-
land tog sig paa at stille Slesvig fra Dan-
mark og lægge det til Holsteen og Tydsland,
truede den største Fare, den meest tvingende
Nødvendighed, som kunde aabenbare sig, Dan-
marks Riges Tilværelse. Ikkedestomindre følte
Danmarks Konge og Danmarks Folk sig drev-
ven til dog at prøve, hvad Fædrelandskjærlig-
hed, hvad Kjæthed, hvad Lykken kunde gjøre.
Det er aabenbart for Europa, for hele Ver-
den, at denne skjæffe Beslutning lykkedes langt

over Forventning; det er aabenbart, at for
Dieblittet er ikke Lustindbedelen af den Fare
eller Nødvendighed synlig, som var tilstede i
1848, og nu under visse Omstændigheder at
sige os, saaledes som Ministeriet har gjort, at
selv hvad det engang — om det var i forrige
Maaned eller i den næst forrige, veed jeg ikke
— var blevet enigt om, og hvad i mine Dine
allerede var en Dpgivelse, hvorved kun Skin-
net kunde bevares, er Mere, end det tør vove
at gjøre gjældende mod Udlandet. Et Mini-
sterium, som har sagt os dette, et Ministerium,
som vi have ventet længe paa dog skulde sige
os, hvad det turde paastaae paa Danmarks
Vegne, et Ministerium, som veed, at det ikke blot
er os, men det hele Folk, der har ventet paa et
saadant Svar, et Ministerium, som idag svarer
os kun med de gamle forslidte Talemaader, at,
saalænge Underhandlingerne ere svævende, er
det ikke godt, at vi faae at vide, hvad Mini-
steriet vil og hvad det tør (Hør!) — at tale
til et saadant Ministerium, siger jeg, om Dan-
marks, om mit Fædrelands Tilværelse, hvis
Fare efter min fulde Overbevisning bestaaer
især ved det (Hør!), er vistnok Noget, som der
jå ikke er stort Haab om, at der kan udrettes
eller vindes Noget ved. Men een Ting skal
der dog vindes; thi har end Ministeriet
enten aldrig vidst e'er har det glemt, at der
er et dansk Folk og et dansk Rige, der ikke
vil foregribe Fienden og ødelægge og forderve
sig selv, saa skal det dog komme frem og staae
fast, at hos det danske Folkething var
dette ikke glemt. Nei, der fik dog Folkets
Stemme Magt, der fik den dog Magt til at
bryde igennem og erklære for Ministeriet, for
hele Europa, for Fremtiden, at det er ikke det
danske Folks Villie, erklære, at det Ministerium
som saaledes gaaer frem, har ikke Folkets
Tillid, kan ikke have Folkets Tillid (Tummel
og Bisald fra Tilhørerpladsen.)

Formanden: Dersom nogen Bisalds-
eller Mishagsyttring, oftere skulde finde Sted
fra Tilhørerpladsen, vil jeg see mig nødsaget
til at lade den rydde. Jeg maa bede om fuld-
ständig Tausshed.

Fra Rigsdagsmanden for Skanderborg
Amts 3die Valgkreds (L. Skau) modtager jeg
i dette Dieblit et Forslag om, at Thinget skulde